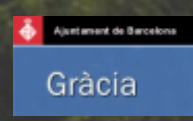

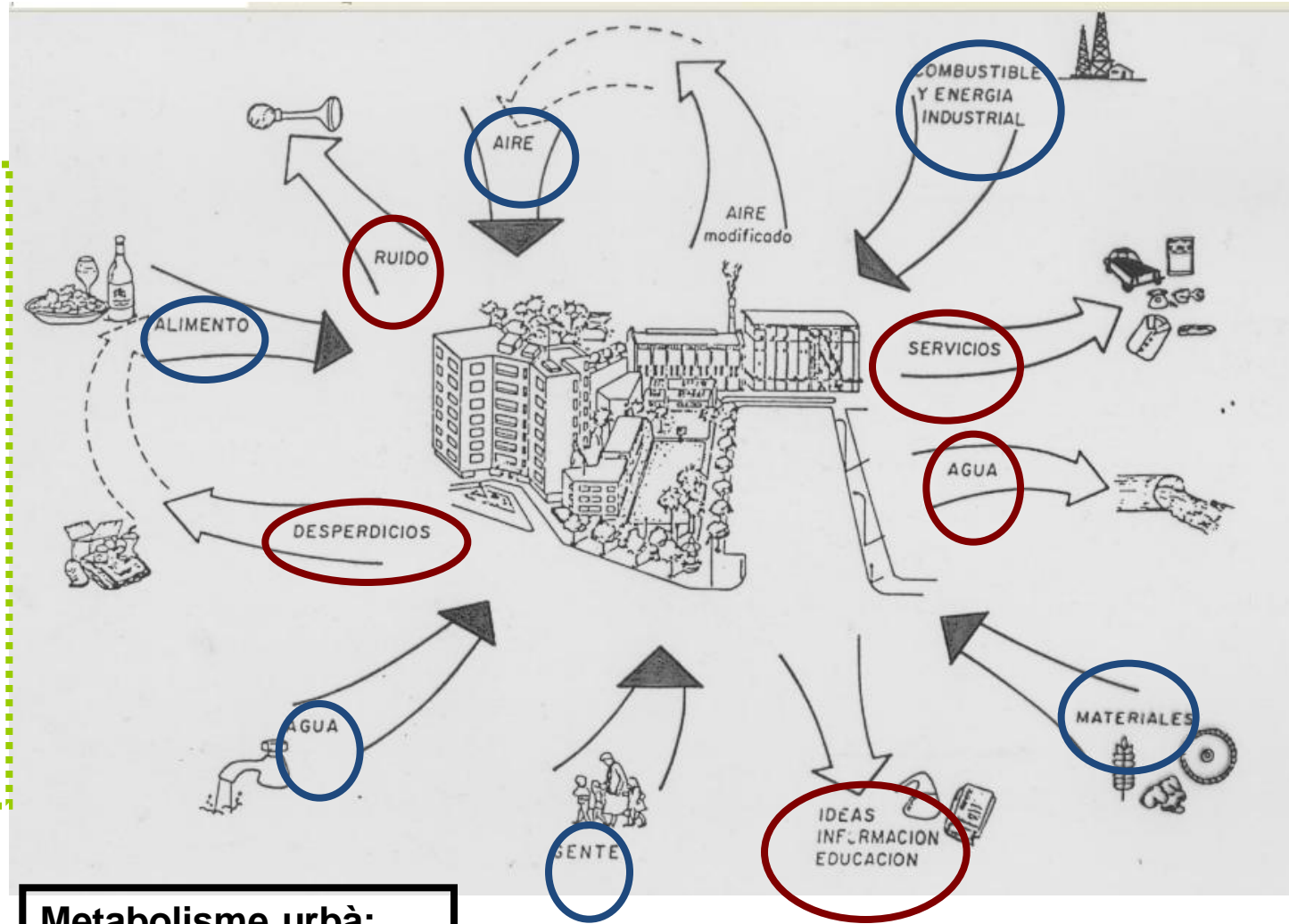
Barri verd, treballant localment la sostenibilitat.

Experiència pilot al barri del Coll.
Març-Desembre 2011

El barri, un ecosistema viu.

La nostra activitat diària té uns impactes directes en el nostre medi, necessitem de recursos i persones i produïm idees, serveis, soroll, contaminació, desigualtats, etc, depenent del model de desenvolupament.

Metabolisme urbà:

Entrades
Sortides

El barri, un mirall del nostre *modus* de vida

La ciutat, el barri, el planeta es com un gran mirall que reflexa les pautes que han marcat el nostre model de desenvolupament i els valors que els sustenten.

Barcelona necessita 525 cops la seva superfície per subministrar els recursos naturals consumits i assimilar els residus produïts.

Barcelona i el seu *modus* de vida, és Sostenible?

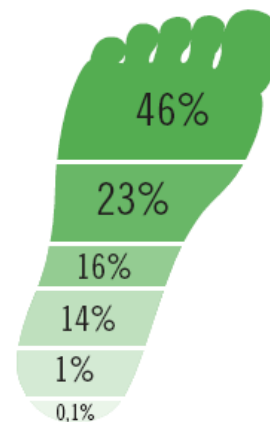
Definició de l'Indicador de Petjada Ecològica: àrea de territori ecològicament productiu (cultius, pastos, boscos o ecosistemes aquàtics) necessària per produir els recursos utilitzats i per assimilar els residus produïts, per una població amb un *modus* de vida específic. S'expressa en hectàrees. 1 ha=1,3 camps de futbol

3,9 ha/persona = 59,300 km²

La petjada ecològica de Barcelona equival a...

... 525 vegades la superfície de Barcelona!

Energia

Mar

Cultius

Pastures

Boscos

Terreny construït

Caldrien 2 planetes si tota la humanitat tingués el mateix estil de vida que la població de Barcelona

Perquè plantejar-nos etils de vida més sostenibles?

Ens trobem davant una situació de crisi ecològica i social:

- El model de desenvolupament globalitzat basat en el creixement infinit, ha provocat que **superéssim la capacitat de carrega del planeta**. Els recursos naturals i la capacitat d'absorció dels residus del planeta té uns límits.
- **Conseqüències d'aquesta crisi ecològica i social són**, el canvi climàtic, l'esgotament dels recursos naturals, conflictes geopolítics associats al esgotament de recursos naturals, la pèrdua de la diversitat cultural i natural, la contaminació de sistemes aquàtics, l'aire, i els sòls, l'increment de les desigualtats socials, l'augment de la pobresa, etc.

A nivell de barri, aquests aspectes es tradueixen en:

- Una major **contaminació de l'aire que respirem, l'aigua dels nostres rius, fonts i aqüífers**. Així com la **contaminació i pèrdua de terra fèrtil**.
- Una falta d'espais verds, de pulmons verds, de biodiversitat, de terrenys agrícoles productius. **El cement i el cotxe ocupa tot l'espai**.
- **El domini de grans superfícies de consum** i falta d'espais per l'intercanvi, les relacions socials, el joc, la relaxació, etc.
- **En definitiva en una pèrdua de qualitat de vida**. Els espais urbans estan caracteritzats per la contaminació, les preses, la dependència del transport, la congestió, la falta d'oci, la agressivitat, el consumisme. [...]

La situació de crisi socioecològica com oportunitat de canvi

Els recursos naturals finits i el límit de la biocapacitat d'absorció dels residus generats pel planeta, **ens obliga a repensar la nostra manera d'actuar, individualment, entre nosaltres i amb en nostre medi.**

En aquest camí d'oportunitats ha arribat el moment de començar a treballar conjuntament per un futur més just i sostenible. Es el moment de passar de la idea a l'acció.

(Tesina final de màster, "De la idea a la acció, aprendiendo del movimiento Transition Towns", Màster en Sostenibilitat edició 2007-2009. Autor Juan del Río, Tutor: Jaume Cendra)

Perquè treballar la sostenibilitat a nivell de barri?

Perquè es **més fàcil de visualitzar l'impacte** de les nostres activitats i **de forma més directa**.

Perquè és **l'espai on ens relacionem amb l'entorn** més immediat i **amb les persones**.

Perquè es **donen més possibilitats per la relació i l'intercanvi**, facilitant la **participació** en aspectes i problemàtiques del nostre àmbit més proper, el barri.

Perquè es **més fàcil preocupar-nos, implicar-nos d'allò que ens sentim part**.

Perquè la escala més sostenible de vida es la local, un punt clau per un futur sostenible es retornar el poder a les comunitats. (Norberg-Hodge, H. 2000.)

Perquè no es tracta solament d'una elecció, serà una obligació. Sense petroli solament les economies locals tindran sentit. (Traines, T. 2007.).

A on volem arribar?

Avançar cap a un barri verd, suposa avançar cap a estils de vida respectuosos amb el medi ambient i les persones que l'envolten.

Suposa reduir l'impacte socioambiental de l'activitat diària, millorant la salut ambiental i la convivència social d'aquest.

Com?

Plantejant-nos reptes i portant a terme accions individuals i col·lectives des de la nostra llar, entitat, establiment, escola, etc. podem aconseguir avançar cap a un barri més sostenible i donar exemple a la resta de veïns/es del nostre barri i ciutat; demostrant que **amb molts petits gestos es poden aconseguir grans resultats.**

Possibles aspectes per treballar la sostenibilitat al barri

- 1/ Espais verds i biodiversitat hortícola i vegetal. Preservació d'ecosistemes.**
- 2/ Espai públic de qualitat, ciutat compacta i diversa.**
- 3/ Mobilitat sostenible. El carrer com un espai amable i acollidor.**
- 4/ Salut ambiental.**
- 5/ Reducció del consum de recursos naturals i la promoció d'energies renovables.**
- 6/ Prevenció de residus, reutilització i reciclatge.**
- 7/ Cohesió social, equitat i participació.**
- 8/ Activitat econòmica orientada cap a un desenvolupament sostenible.**
- 9/ Educació i comunicació ambiental.**
- 10/ Reducció de l'impacte de la ciutat sobre el planeta i promoure la cooperació internacional.**

S'han agafat com referència els Objectius del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat, Agenda 21 de Barcelona.
<http://www.bcn.cat/agenda21/compromis/compromiscatala.pdf>

Aspectes treballats al nostre Barri Verd

1/ la prevenció de residus i la recollida selectiva, la reutilització i l'intercanvi

2/ l'estalvi energètic i la promoció de les energies renovables

3/ els valors de l'aigua i el seu consum responsable

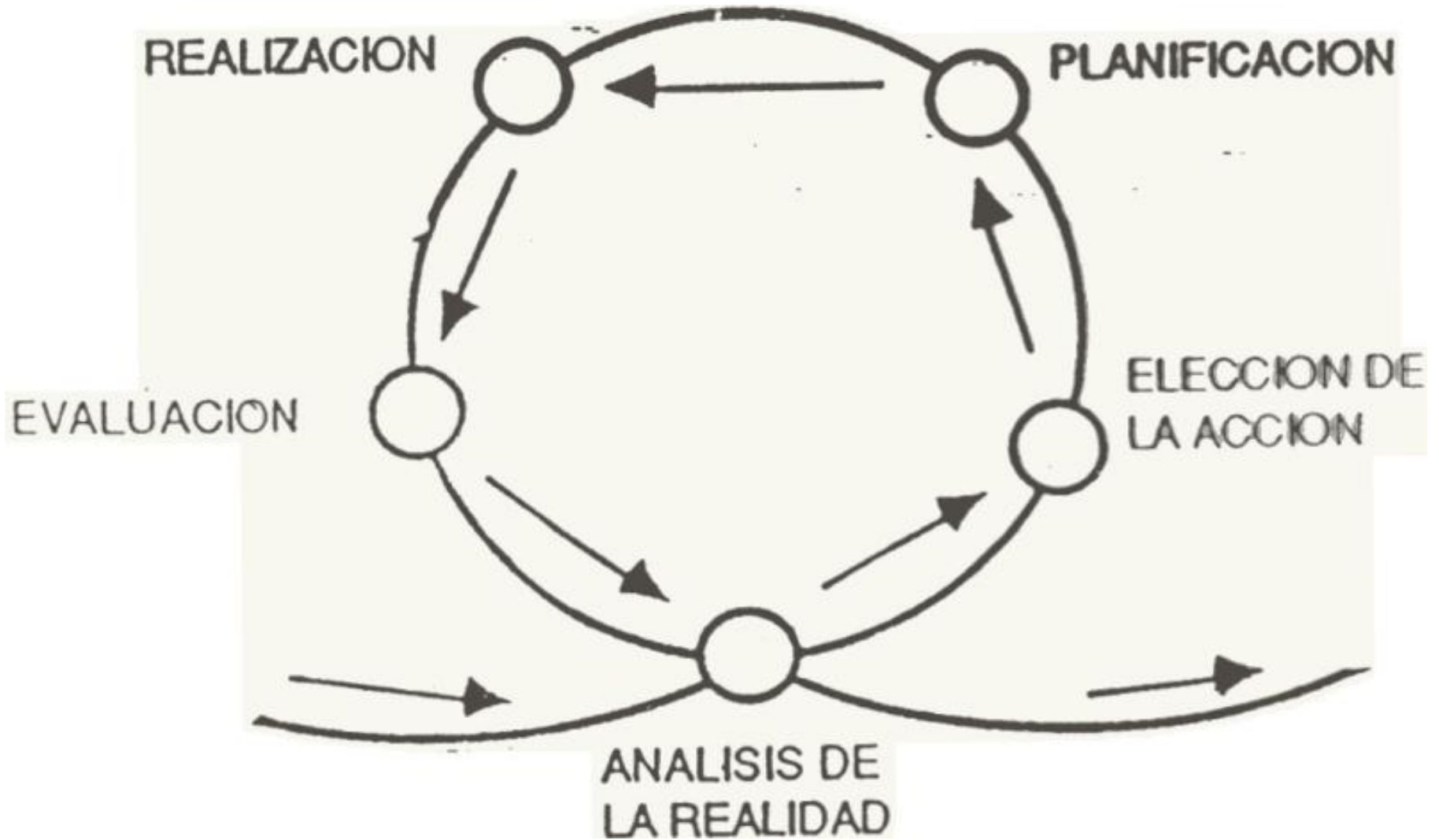
4/ la incorporació de criteris de compra responsable (local, fresc, ecològic, a granel, etc), especialment en la alimentació i en la neteja domèstica

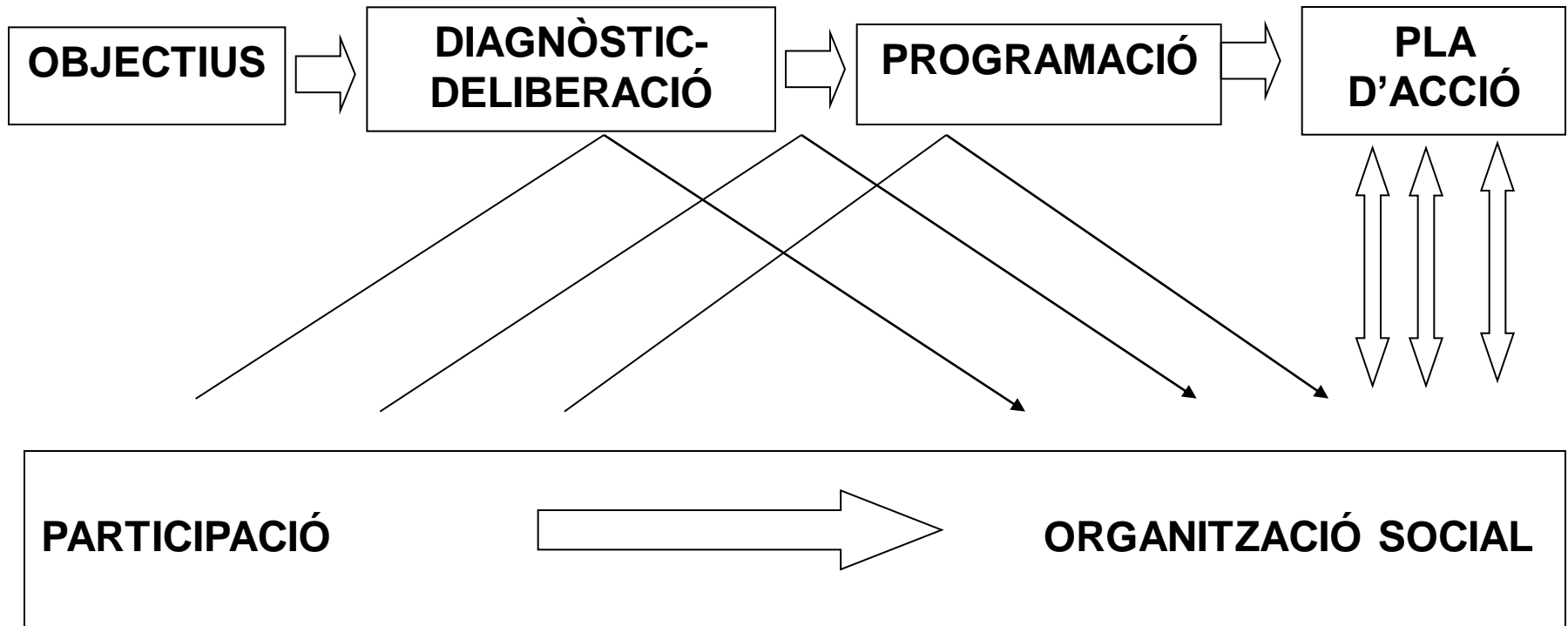
5/ el respecte pels espais verds i la biodiversitat forestal i hortícola

Metodología, Proceso de participación en un territorio

Metodologia, Esquema de les fases del procés de participació en un territori

A l'hora de **dissenyar el procés** de barri verd, vam **agafar idees metodològiques de la teoria de la "Investigació Acció Participada"**, agafant esquemes de treball com els que es mostra en aquesta diapositiva i l'anterior. Es tracta de fer un treball de diagnòstic del territori d'actuació, facilitar un debat i deliberació dels temes clau del territori entre la màxima diversitat d'actors (administració, entitats, centres educatius, equipaments públics, veïns/es...) i arribar a definir i posar en marxa un pla d'acció de forma col·lectiva. **Des del primer moment els diferents actors del territori són els protagonistes del procés.**

Metodologia, passos a seguir en un procés de participació en un territori

A continuació es descriuen els passos fonamentals a seguir en un procés de participació. Per la definició d'aquests ens hem basat en la teoria de la **“Investigació Acció Participada”** en concret en el manual editat pel col·lectiu CIMAS “Metodologías Participativas”; així com en la teoria i filosofia desenvolupada pel moviment de Transition Towns, en concret en la Tesina de final de Màster de Juan del Río, “De la idea a la acción, aprendiendo del movimiento Transition Towns”.

1/ Punt de partida, constitució de d'un grup motor-catalitzador del procés de participació.

Format per un equip dinamitzador extern o no i actors clau coneixedors del territori que es vulguin implicar de forma intensa en el procés. La seva funció es dissenyar els objectius, el pla de treball, les fases, les activitats i les tècniques participatives i fer una avaluació continua durant la execució del procés, per tal d'incorporar els canvis oportuns.

2/ **Disseny del procés de participació, ens apropem al territori**, fent passeigs, entrevistes i reunions a entitats, institucions, experts, generant confiança on la gent comenci a sentir-se protagonista. **Definim els objectius i un pla de treball** preliminar tenint en compte els diferents aspectes rellevants detectats al territori i els actors disposats a implicar-se.

Podem crear una comissió de seguiment del procés, convidant al màxim nombre d'actors disposats a implicar-se en el projecte, la seva funció es fer un seguiment i validació del procés de participació.

...

Metodologia, passos a seguir en un procés de participació en un territori

3/ Presentació del projecte a la comunitat. Organitzar un llançament del projecte per arribar a activar el desig de participar al màxim nombre de persones de la comunitat. **Busquem idees creatives per cridar l'atenció dels veïns i veïnes cap al projecte, passi de pel·lícules, estand a l'aire lliure amb activitats-tallers-teatre, participació en alguna festa del barri, radio local, etc.**

4/ Treball de camp i d'escolta: ens obrim a conèixer més en detall els diferents coneixements i punts de vista que existeixen al territori, a partir de entrevistes individuals, grupals i tallers. Anem estructurant les idees i les possibles línies d'acció que van sorgint.

5/Anàlisi i devolucions creatives, retornem a la gent la informació que ens va donar. A partir de tallers i reunions participatives es tracta de debatre les idees dominants i les idees emergents, **per potenciar acords i línies prioritàries d'acció.**

...

Metodologia, passos a seguir en un procés de participació en un territori

6/ Programació d'un pla d'acció col·lectiu: A partir d'aquí es tracta de definir un pla d'acció a portar a terme a la comunitat, amb les **línies d'acció prioritàries, el calendari, els actors implicats i les activitats possibles a realitzar**. També es important definir **el funcionament de treball al barri**, per portar a terme aquest pla d'acció, a partir de grups, reunions col·lectives, avaluacions periòdiques, etc.

7/ Mantenir el projecte en la ment de la comunitat, es important que des del principi del projecte es portin a terme **manifestacions pràctiques i visibles del projecte**, per millorar la opinió de la resta de la comunitat i les ganes de participar en aquest. En aquest aspecte, també són molt importants, les tasques de **comunicació i difusió del que va transcorrent al llarg del procés (ràdio, revistes, xarxes socials, webs, cartells, vídeos..etc.)**

8/ No forçar el resultats, no tenir una visió rígida del resultat final, **l'important es el procés, que la pròpia comunitat porti a terme el seu procés de transformació.**

...

Metodologia, bateria d'activitats a desenvolupar en un procés de barri verd

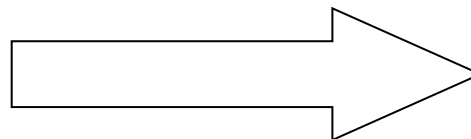
- **Dinar popular amb productes ecològics i locals**
- **Ruta de comerços verds del barri** (comerços amb opcions de compra més sostenible, fresc, a granel, ecològic, local, reutilitzats, 2^a mà, comerç just, botigues de reparació, iniciatives de grups i cooperatives de consum ecològic, etc.)
- **Compostatge comunitari**
- **Horts urbans**
- **Protecció dels espais verds i la biodiversitat vegetal i agrícola**
- **Tallers d'ecologia pràctica a la llar, a partir de grups d'aprenentatge col·lectiu** (estalvi energia i energies renovables, el valor de l'aigua i el seu estalvi i no contaminació, alimentació ecològica-local-sense embolcalls, neteja ecològica, higiene natural, salut natural, prevenció de residus i reparació, cuina sense residus, etc)
- **Tallers i activitats lúdiques per un barri verd en família, per infants i pares-mares.**
- **Espais de diàleg i trobada d'aspectes mediambientals al barri.**
- **Ambientalització de les activitats desenvolupades per les entitats del barri**, minimitzant la petjada ecològica i realitzant activitats educatives en relació al medi ambient.
- **Concurs, mostra, exposició de bones pràctiques** (vídeos, relats, fotos, etc.).
- **Mercats d'intercanvi d'objectes i de temps.**
- **Auditories ambientals**, per buscar el compromís dels centres educatius, els comerços, les entitats, els equipaments, les llars...etc. Instal·lació de aparells que avaluen el consum de recursos. etc

Metodologia, *Modus* de treball amb els diferents actors del territori, en el procés de participació

Model de Treball A

Grup de treball format per diferents actors del barri (entitats, veïns/es, equipaments, centres educatius, tècnics, comerços...) +

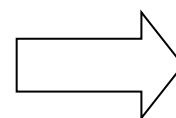
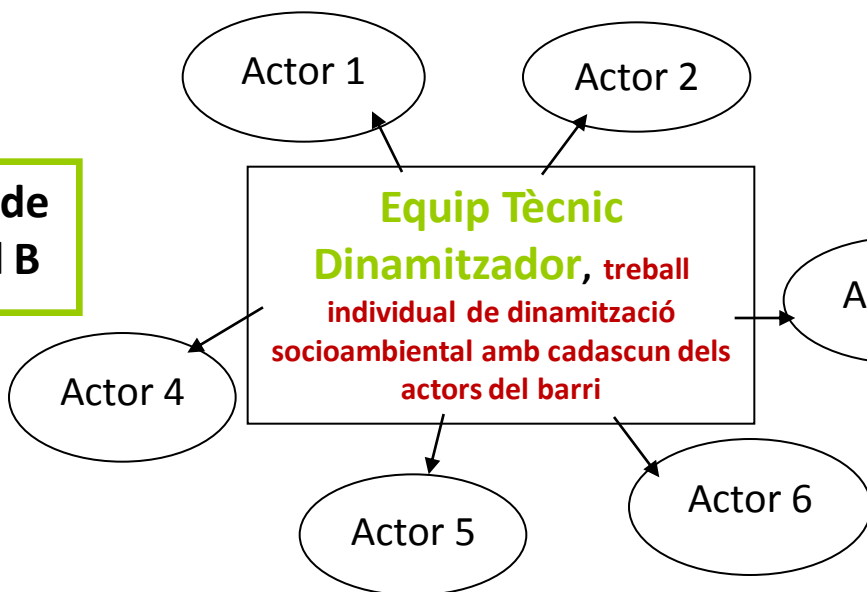
Equip Tècnic Dinamitzador

Dinamització d'aspectes socioambientals al barri

El Grup de Treball es consolida i continua el treball socioambiental al barri.

Model de Treball B

Constitució d'un Grup de Treball al barri per tractar els aspectes socioambientals d'aquest.

El nostre procés de participació s'ha portat a terme segons el model del treball B. En la següent imatge s'explica en detall aquest model de treball.

Metodologia, explicació de les fases del nostre procés i treball amb els diferents actors del barri.

En el nostre procés de participació de Barri Verd, vam portar a terme una **primera fase de diagnòstic on van realitzar reunions amb 23 entitats i/o actors diferents al barri, paral·lelament van fer activitats de presentació i difusió del projecte** al barri per captar entitats i veïns interessats per a treballar per un barri verd. Un cop feta aquesta aproximació al barri, vam dissenyar conjuntament amb un **Grup Motor** format per Barnamil, el Tècnic de Barri i el Director del Centre Cívic un calendari amb les diferents línies d'acció a treballar amb les diferents entitats i els veïns/es. **El treball d'ambientalització i sensibilització ambiental realitzat amb les diferents entitats del barri i els veïns/es, ha volgut provocar inquietuds i accions de millora socioambiental al barri, perquè finalment siguin els propis actors del barri els que es preocupin i s'impliquin per avançar cap a un barri més sostenible.**

Al contrari d'altres processos en els que des del principi les diferents temàtiques i activitats es porten a terme de forma conjunta per part dels diferents actors del territori conformats en un grup de treball (model de treball A explicat a la imatge anterior); **en aquest procés es va prioritzar el començar a treballar individualment amb cada actor del territori** els aspectes socioambientals a millorar en la seva activitat diària i posteriorment tractar de treballar aquests aspectes de forma col·lectiva. **En la fase final del projecte** es va tractar d'aglutinar a totes les persones i actors involucrats en el procés, **fent un tancament i reflexió conjunta** per tal de definir les línies d'acció i estratègia a seguir per continuar el treball de sostenibilitat al seu barri. **Tractant d'aconseguir la consolidació d'un grup de treball per un barri verd. (Model de treball B explicat en la imatge anterior).**

Idees de partida pel procés de Barri Verd

El projecte s'instal·la al barri durant un període de nou mesos, en els quals es treballa de manera col·lectiva amb entitats, actors/es clau i veïns/es, proposant-los reptes individuals i col·lectius per fer la nostra pràctica diària més sostenible.

COM HEM ENTÉS EL PROCÉS DE BARRI VERD?

Començant a **poc a poc**

Coneixent la realitat del barri, els diferents grups, les relacions i la seva dinàmica comunitària

Proposant reptes col·lectius i individuals a les entitats i veïns/es

Incentivant a la participació socioambientals a partir d'activitats motivadores i gratificants

Propiciant un aprenentatge col·lectiu del canvi

Enfortint les relacions personals i l'intercanvi

Plantejant-nos **objectius senzills i avaluant el procés**

Metodologia, objectius del nostre projecte El Coll Barri Verd

Objectiu General:

Treballar col•lectivament estratègies i accions concretes a nivell local, amb la implicació de la màxima diversitat d'actors del territori, en aquest cas el barri del Coll, per tal d'avançar cap a estils de vida més respectuosos amb el nostre medi ambient i humà.

Objectius específics

O.E.1. **Visualitzar i donar a conèixer l'actual xarxa d'entitats i actors que treballen per a la sostenibilitat del barri.**

O.E.2. **Dinamitzar un procés de participació que impulsi l'acció col•lectiva i individual dels veïns i veïnes del Coll, per tal d'avançar cap a un barri més respectuós amb el medi ambient i humà que els envolta.**

O.E.3. **Realitzar un treball educatiu amb els diferents actors del barri, per tal de reduir la petjada ecològica dels nostres estils de vida, a partir de l'adopció de mesures senzilles i canvis d'hàbits relacionats amb l'estalvi i la gestió responsable dels recursos.**

O.E.4. **Donar a conèixer a la població de Barcelona el procés de treball col•lectiu que es generi en el projecte "Barri verd, treball local per la sostenibilitat", perquè esdevingui una experiència pilot i de referència alhora de treballar la sostenibilitat localment i amb la implicació dels veïns i veïnes d'un territori, en aquest cas un barri.**

Metodologia, Amb qui i quan hem treballat?

Com hem treballat? diversitat d'actors i presència en la pròpia vida del barri

Treball amb les entitats

Coneixement de les diferents entitats

Possibilitats de millora ambiental de la seva activitat

Possibilitats d'incorporar d'activitats de sensibilització socioambiental de cara al barri.

Treball amb els veïns i veïnes

Programa d'aprenentatge col·lectiu des de les nostres llars, **Llars Verdes el Coll:**

Hort ecològic cassola, consum responsable d'aigua, estalvi i eficiència energètica, consum ecològic, local, sense embolcalls i crític, neteja ecològica.

Comunicació, informació i sensibilització de bones pràctiques i el procés.

Blog El Coll 2.0

Punt informatiu al Centre Cívic

Concurs de Fotos Verdes

Clips Verds d'Horts i de Joves

Participació als mitjans de comunicació del barri-districte: l'Independent.

Primavera Verda

Festes Joves

Festes Majors

Nou Espai Educació Ambiental Bosc Turull

Metodologia, Calendari de treball i activitats

Calendari	Abr.	Ma.	Jun.	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov.-Des
Grans esdeveniments de la vida social al barri		Festa de la Primavera Verda 4-26 maig	Festes Joves del Coll 10-19 juny			Festes majors del Coll 11 de setembre, matinal infantil Barri Verd		Cloenda del projecte, inauguració de l'espai Turull
Treball per la implicació de veïns/es i entitats al projecte i Grup de coordinació del projecte	-Reunió amb agents clau del barri i definició del projecte i objectius.	- Presentació del projecte de Barri Verd i Clips Verds Horts i Joves, a la Festa de la Primavera Verda al Parc de la Creueta del Coll i a partir dels tallers Primavera Verda organitzats al Centre Cívic (Hort ecològic Cassola i Estalvi energètic) - Captació de veïns/es per formar un grup de "Llars Verdes" i entitats que vulguin treballar temes de sostenibilitat en el seu funcionament propi. - Captació de veïns/es per realitzar Vídeos d'horts urbans, i entitats clips joves. - Creació Grup Motor del projecte (tècnic de barri, director del centre cívic, i Barnamil, reunions mensuals de seguiment)	Blog-el coll 2.0 Trucades a les diferents entitats i veïns/es que vam mostrar interès pel projecte Mailing Cartells al barri i el Centre Cívic Reunió Grup Motor	Blog-el coll 2.0 Trucades a les diferents entitats i veïns/es que vam mostrar interès pel projecte Mailing Cartells al barri i el Centre Cívic Reunió Grup Motor		Blog-el coll 2.0 Trucades a les diferents entitats i veïns/es que vam mostrar interès pel projecte Mailing Cartells al barri i el Centre Cívic Reunió Grup Motor	Blog-el coll 2.0 Trucades a les diferents entitats i veïns/es que vam mostrar interès pel projecte Mailing Cartells al barri i el Centre Cívic Reunió Grup Motor	Blog-el coll 2.0 Trucades a les diferents entitats i veïns/es que vam mostrar interès pel projecte Mailing Cartells al barri i el Centre Cívic Reunió Grup Motor

Metodologia, Calendari de treball i activitats

Calendari	Abr.	Ma.	Jun.	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov-Des
Grans esdeveniments de la vida social al barri		Festa de la Primavera Verda 4-26 maig	Festes Joves del Coll 10-19 juny			Festes majors del Coll 11 de setembre, matinal infantil Barri Verd		Cloenda del projecte, inauguració de l'espai Turull
Treball amb les entitats del barri	-Coneixement previ de la vida social al barri i tipus d'entitats.	-Presentació del projecte a la festa de la primavera verda del Coll , 14 de maig, on es va celebrar una mostra d'entitats al parc de la Creuta. -Reunions amb les diferents entitats del barri a partir d'un ppt i presentació de fulla de compromisos amb possibles línies d'acció a treballar amb cada entitat (ambientalització de la seu, ambientalització de les activitats, creació d'activitats noves de sensibilització ambiental al barri...).	-Festes Joves més Sostenibles, recolzament en la introducció de criteris ambientals durant les festes Reunions amb entitats+ línies d'acció	Concurs fotogràfic. Actuant pel verd al barri del Coll, amb la col·laboració de la entitat Z03 Seguiment treball amb entitats		-Festa Major més Sostenible al Barri: organització d'un matinal per un Barri Verd en Família: Contacontes, Tallers i animació infantil amb energies renovables. -Participació en la Nit Més Curta, mostra de curts al barri durant la festa major. Amb la projecció de vídeos d'horts ecològics al barri i consells ambientals explicats per joves del barri. Seguiment treball amb entitats	Participació de les entitats que treballen aspectes ambientals al barri, als tallers d'ecologia pràctica a la llar realitzats amb els veïns/es , "Llars Verdes el Coll": Hort de l'avi, Grup d'horts urbans del Centre Cívic, Botiga Elektron energies renovables, Cooperativa Tremantinaires de Vallcarca, Grup d'estudis del Coll. (Juny- Novembre)	Cloenda del Projecte, Taller de participació amb totes les entitats i veïns/es involucrats en el projecte per definir les idees i les estratègies per continuar treballant per un barri verd.

Metodologia, Calendari de treball i activitats

Calendari	Ab.	Ma.	Jun.	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov-Des
Grans esdeveniments de la vida social al barri		Festa de la Primavera Verda 4-26 maig	Festes Joves del Coll 10-19 juny			Festes majors del Coll 11 de setembre, matinal infantil Barri Verd		Cloenda del projecte, inauguració de l'espai Turull
Treball amb els veïns i veïnes		<p>Creació de grup de Llars Verdes el Coll, grup d'aprenentatge col·lectiu per una llar més sostenible en els següents aspectes: hort ecològic urbà, aigua, energia, neteja ecològica, alimentació ecològica i prevenció de residus.</p> <p>Captació de participants a la festa de la Primavera Verda i a partir de dos tallers realitzats durant el Cicle de Primavera Verda al Centre Cívic. Mailing, trucades, blog, cartell, etc.</p>	1er taller Llars Verdes, Hort ecològic cassola, participació Hort de l'Avi i Grup d'horticultura urbana del Centre Cívic.	2on taller Llars Verdes, Consum Responsable d'aigua		3er taller Llars Verdes Alimentació local, sana, ecològica i amb sabor. Participació cooperativa Tremantineires de Vallcarca	4rt Taller Llars Verdes, Estalvi Energia participació botiga Elektron	5e Taller Llars Verdes, Neteja ecològica+avaluació resultats Mercat d'intercanvi de Roba El Carmel-El Coll. Renova la teva roba .

Metodologia, Calendari de treball i activitats

Calendari	Ab.	Ma.	Jun.	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov-Des
Grans esdeveniments de la vida social al barri		Festa de la Primavera Verda 4-26 maig	Festes Joves del Coll 10-19 juny			Festes majors del Coll 11 de setembre, matinal infantil Barri Verd		Cloenda del projecte, inauguració de l'espai Turull
Treball de comunicació i difusió del projecte dintre i fora del barri	Ràdio Web Blog Entitats del barri Tauler d'anuncis Centre Cívic	Blog Tauler d'anuncis Centre Cívic Entitats del barri Reunions en projectes similars, Pla d'Energia Participatiu La Verneda i la Pau	Blog Entitats del Barri Tauler d'anuncis Calendari d'activitats en la web de l'Agenda 21 de Barcelona Centre Cívic Reunions en projectes similars, Pla d'Energia Participatiu La Verneda i la Pau	Blog Tauler d'anuncis Centre Cívic Entitats del barri		Blog Tauler d'anuncis Centre Cívic Entitats del barri Programació d'activitats dintre de la festa major del barri i la programació del Centre Cívic Articles a l'independent de Gràcia, revista del barri	Blog Tauler d'anuncis Centre Cívic Entitats del barri Articles a l'independent de Gràcia i revista d'Educació i Sostenibilitat	Festa Final del projecte es convida a diferents actors de fora del barri per a que coneguin aquest. Creació d'un blog del projecte Participació al Seminari de Participació i Sostenibilitat de l'Agenda 21 de Barcelona

El Coll, un Barri Verd, viu-lo!

Veïns i Veïnes podem fer-ho possible

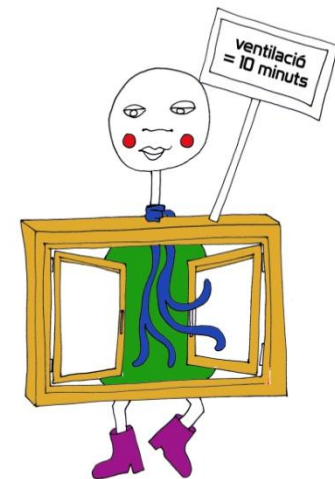
Es busquen persones i entitats del Coll

que vulguin contribuir amb els seus coneixements i accions, a fer del nostre barri un espai cada dia més sostenible.

Participa des de:

- ✓ Casa teva
- ✓ El teu balcó
- ✓ El Grup d'amics
- ✓ La Entitat
- ✓ La Escola
- ✓ El Comerç

Si vols més informació, contacta amb Barnamil:

Tel: 934988007

c-e: llarsverdes@gmail.com

Diputació
de Barcelona

Ajuntament
de Barcelona
Medi Ambient

Metodologia, els agents implicats projecte El Coll Barri Verd

A. Entitats

- **Centre Cívic del Coll**
- **Les Tremantinaires** (Cooperativa de consumidors de productes agrobiològics)
- **Associacions infantils i juvenils: La Malèfica** (grup de diables i timbalers), **Casal de Joves**, **Comissió Festes Joves**, **A.E Jaume I del Coll**, **Esplai Sant Jordi**, **CEIP Montseny**
- **ZO3** (Entitat de fotografia digital i audiovisuals)
- **Botiga Elektron** (Botiga de tecnologia solar, estalvi energètic i medicació ambiental)
- **Grup d'Estudis del Coll**
- **Coral**
- **Depana** (Entitat catalana de defensa de la natura)
- **PDI (Punt de Dinamització del Coll)**

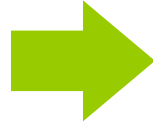
B. Veïns i veïnes individuals

C. Veïns/es associats

- **L'Hort de l'avi l'** (hort urbà més antic gestionat per l'Ajt. de Barcelona, de 400m2 on 19 jubilats conreen la seva parcel·la)
- **Grup d'horticultura urbana** (grup de veïns i veïnes del barri, interessats en l'horticultura urbana en general)
- **Associació de Veïns/es Coll Vallcarca**

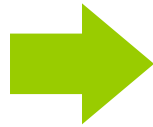
Metodologia, el treball amb els diferents agents, projecte El Coll Barri Verd

Treball amb les entitats

Compromisos en relació a l'ambientalització de la nostra seu i de les nostres activitats. Integrar els temes de sostenibilitat a l'activitat diària i fer un treball de sensibilització als veïns i veïnes sobre la importància de la col·laboració de tots/es.

Treball amb els veïns i veïnes

Compromisos en relació a la gestió responsable dels recursos, al consum responsable i crític i a la promoció de la producció ecològica local i dels espais verds i biodiversos, des de les nostres llars.
Programa Llars Verdes

Comunicar, informar i sensibilitzar sobre les bones pràctiques i el procés de compromís

- Blog El Coll 2.0
- Punt informatiu al Centre Cívic
- Taula de difusió del projecte
- Articles a revistes del barri
- Cartells per tot el barri
- Concurs de fotografia
- Clips Verds

Treball amb les entitats, El Coll Barri Verd

Agents Implicats

Totes les entitats, especial Centre Cívic, referent del barri

Entitats joves: Malèfica. Casal de Joves, Comissió de Festes, Esplai, Agrupament...

Centre Cívic i AAVV

ZO3

Cooperativa de Consum Ecològic Tremantinaires

Botiga Elektron

Grup d'Estudis del Coll

Grup d'horticultura, Hort de l'avi, veïns i veïnes

Treball amb les entitats, línies d'acció

→ Ambientalització de la seu de la entitat, **Promoció d'activitats de sensibilització socioambiental**

→ - **Festes Joves més Sostenibles.** «Cap residu al terra de la Creueta» «Cada residu al seu lloc»

→ - Festa Major, **Matí Infantil en família per un Barri Verd**

→ - Difusió i sensibilització de bones pràctiques, **concurs de foto, clips verds.**

→ - **Promoció consum crític i ecològic**

→ - **Promoció estalvi energètic i energies renovables**

→ - Memòria sobre la **transformació del barri i la relació amb l'entorn**

→ - **Promoció d'horts urbans ecològics al barri. Clips Verds d'Horts, Concurs Foto**

Treball amb les entitats i els Veïns/es a partir de Clips Verds

Agents Implicats

PDI, Casal de Joves i CEIP Montseny

Entitats Comissió de Festes Joves

Escoles, Grup d'horticultura urbana, Hort de l'Avi i Veïns/es

Treball amb les entitats, línies d'acció

- Com espais de treball amb infants i joves del barri, s'han realitzat tallers de realització de **"Clips Verds amb joves"** essent els joves, els protagonistes dels vídeos de comunicació de bones pràctiques ambientals, per un barri verd.

<http://www.youtube.com/watch?v=UNFyptHZeCI&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=bglTpQkGRel&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=gN5PZFGsdXo>

- Realització d'un clip verd a partir de les **entrevistes a cada entitat** amb la explicació de l'entitat, la seva implicació per un barri verd i les iniciatives de millora.

<http://www.youtube.com/watch?v=9UMt6TxqwlS>

- Fomentar la agricultura agroecològica urbana. Col·laboració i participació en tallers pràctics d'horticultura ecològica a la llar, concurs de fotografia "Fotos verdes el Coll" i la creació de **"Clips Verds d'Horts al Coll"**.

<http://www.youtube.com/watch?v=bYezbV2n2aA&feature=related>

El Coll, un Barri Verd, viu-lo! Veïns i Veïnes podem fer-lo possible.

Apunta't a Llars Verdes del Coll, un repte comú.

Un programa d'aprenentatge col·lectiu per fer casa nostra un espai més sostenible amb el nostre entorn i les persones.

T'oferim 4 tallers pràctics amb berenar inclòs, assessorament permanent de Juny a Novembre i un petit kit d'estalvi (bombeta de baix consum i més)

- ✓ **1er Taller 14 de Juny**, Presentació del programa Llars Verdes i pràctica d'Hort Urbà Ecològic a la Llar. Visita Hort del Centre Cívic. 18.30-20.30h
- ✓ **2on Taller 13 de Juliol**, L'Aigua i els seus Valors al nostre barri i arreu, com fer un consum responsable des de les nostres llars. 18.30-20.30h
- ✓ **3er Taller 14 de Setembre**, com fer una Cistella de la Compra més Sana, Ecològica i Saborosa. Possible Visita cooperativa consum ecològic Les Trementinaires. 18.30-20.30h

- ✓ **4rt Taller 19 d'Octubre**, com reduir el Consum Energètic domèstic i contribuir a la promoció de les Energies Renovables des de la nostra llar. 18.30-20.30h

- ✓ **5è taller 9 de Novembre**, receptes i consells naturals per fer una Neteja Ecològica a la llar, sense utilitzar productes químics. Avaluació del programa. 18.30-20.30h

LLOC? Tots els tallers es realitzaran al Centre Cívic del Coll . C/Aldea 15 L5 El Coll-La teixonera.

APUNTAT'T, contacta amb BARNAMIL:

Tel: 669087960

c-e: llarsverdes@gmail.com

- Reducir el consum d'energia
- Reduir el consum d'aigua
- Evitar llençar residus per les aigüeres i wc
- Incorporar hàbits de consum responsable a la cistella de la compra: comprar producte fresc, sense embaletges, de temporada, local, ecològic, de comerç just, en petit comerç o mercats, etc.
- Utilitzar el Mínim de productes químics per netejar la llar i substituir-los per productes naturals i/o ecològics.

Llars Verdes El Coll: Hort Cassola Ecològic

El huerto casero y ecológico

Isabel Mullins
Ing. Agrónoma
julietisa@hotmail.com
Barnamil Associació
Llars Verdes El Coll
junio, 2011

El Plantel...

El transplante...

el crecimiento y cosecha!

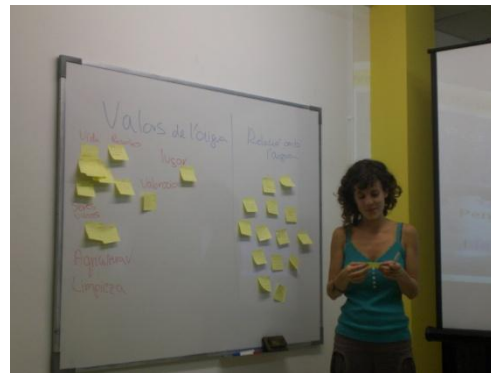
Llars Verdes El Coll: Els valors de l'aigua al nostre barri i el Consum Responsable d'aigua

Per què Repensar el consum d'aigua?

Per què és important fer un us responsable de l'aigua?

Penseu en **els valors i els usos que té l'aigua per la vida.**

I les relacions que teniu / heu tingut amb ella en la vostra vida?

L'aigua al barri del Coll, la relació de les persones amb les fonts d'aigua:

Quin és l'Origen del barri del Coll?

El nom es deu a el **Santuari de Nostra Senyora del Coll** (segle XI), que després es va passar a dir, **Santuari de la Mare de Déu de la Font Rúbia**, allà hi havia una font amb el color vermellós del terra.

Formació geològica del turó del Coll i fons d'aigua natural:

El fenomen de **carstificació** (dissolució de la roca calcària **va crear coves i surgències naturals d'aigua**). Per exemple: cova del Carmel, cova del parc güell, font del coll, etc. Al turo del Coll hi havia **una gran quantitat de fonts naturals, les quals, durant els s.XV i XVIII van subministrar a BCN aigua corrent** (la població anava augmentant i no els arribava amb el subministrament de la muntanya de Montjuic). També hi ha antecedents d'un aqüeducte romà.

A més durant els anys de masies i torres cada casa tenia un pou del que s'abastia per consum humà i de reg.

Valors de l'aigua al Coll, pels participants del taller de Llars Verdes 13 de Juliol:

L'aigua font de vida

- L'aigua recurs natural "finit", hem de fer ús adequat.
 - L'aigua essencial pel cultiu d'aliments.
 - L'aigua per gaudir
- L'aigua essencial pel sanejament. Dissolvent universal.
 - Component essencial de la majoria d'essers vius.

Relacions dels veïns/es del Coll amb les fonts d'aigua, pels participants del taller Llars Verdes del Coll 13 de Juliol:

- Bon record del riu i el mar, per la bona pesca i el peix.
 - Refrescar-me i gaudir dels rius durant l'estiu.
- De petita anava molt a un llac on hi havia molts peixos.
- Els millors records amb els meus avis al costat d'un riu.
- Em causava un gran plaer quan era nena "chapotear" a l'aigua.
 - De nenes jugàvem amb els cosins i gaudíem molt
- Visc al costat d'un riu al Ripoll, i durant anys el vaig veure de colors, per les fabriques tèxtils. Ara ja no.
 - Recordo anar a rentar al riu quan era petita
- Recordo els camps verds i les fonts de Galicia, la nostra font de vida.
 - Els rius del Pirineu frescos i transparents.
 - Banyar-me al riu del poble.
- Els meus grans moments han sigut a prop del riu amb els meus pares
- Abans quan no teníem l'aigua de l'aixeta tan accessible, la gent feia ús de les fonts d'aigua de manera molt més conscient i respectant els sistemes hídrics.
- Sóc Mediterrani i he realitzat un treball sobre les fonts de Barcelona.

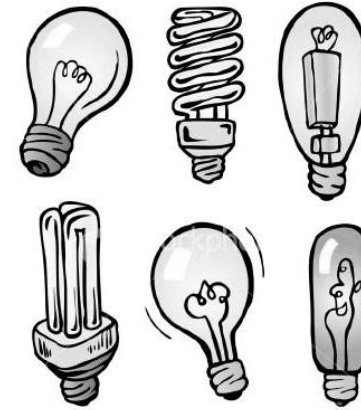
Consells d'estalvi d'aigua a la llar, pels participants del taller de Llars Verdes del Coll 13 de Juliol:

- Dutxa ràpida de 5 minuts
- Tancar l'aixeta en el moment d'ensabonar-se a la dutxa, a la hora d'afaitar-se, a la hora de rentar-se els dents, etc.
 - Emmagatzemar en un cubell l'aigua freda que surt al principi de la dutxa
 - Reutilitzar l'aigua del rentat de verdures
 - Emmagatzemar l'agua de pluja i fer-la servir per usos domèstics
 - Col·locar els plats a la pica estratègicament de manera que l'aigua que es fa servir per esbandir les olles i paelles s'aprofiti per fer una primera esbandida d'aquests plats.
- Edificació amb criteris de reaprofitament d'aigua de pluja i aigües grises. Canalitzacions a les teulades per recollir l'aigua de pluja i emmagatzemen de l'aigua de la dutxa-rentadora per reutilització al wc, ...
 - En el rentat de la roba blanca, aturar el programa de la rentadora durant 45 min per mantenir la roba en remull i tornar a engegar, fent servir un programa curt de rentat.
 - Utilitzar el mateix got durant tot el dia.
- Aprofitar l'aigua calenta de bullir verdures per fer una primera esbandida de les olles brutes.

Llars Verdes El Coll: Criteris sostenibles per la cistella de la compra

Llars Verdes El Coll: Estalvi i eficiència energètica + promoció de les energies renovables

Llars Verdes El Coll: Neteja Ecològica a la Llar

Neteja Natural

PRODUCTES NATURALS DE NETEJA

- **LLIMONA**
- **VINAGRE BLANC**
- **SAL**
- **BICARBONAT SÒDIC**
- **CEBA**
- **PATATA**
- **ALCOHOL DE CREMAR**
- **BÓRAX** (És un cristall blanc i suau que es dissol fàcilment en a l'aigua, s'utilitza àmpliament en detergents, suavitzants, sabons, desinfectants, i pesticides)

Més imatges d'activitats per la sensibilització ambiental

Mercat d'intercanvi de roba, El Coll-Carmel

Concurs de fotografia «El Coll Barri Verd»

**I TÚ QUÈ FAS PER GAUDIR D'UN
BARRI MÉS VERD?**

Envia'ns imatges d'accions sostenibles quotidianes al Coll, entre tots els veïns/es volem difondre i fomentar les bones pràctiques ambientals al barri.

COM? Envia'ns la fotografia per correu electrònic en format JPG amb la màxima qualitat, amb un títol i una petita explicació de l'acció ambiental, tot indicant si l'has retocat amb algun tipus de programa informàtic.

C.E.: fotosverdescoll@gmail.com

PREMI: Hi haurà un primer premi d'una Cistella Ecològica.

Presència en els moments importants de la vida social del barri, El Coll Barri Verd

Primavera Verda
Maig

Festes Joves
Juny

Festes Majors
Setembre

Nou Espai Turull
Desembre

Presentació i difusió del projecte del Barri Verd

Captació de veïns/es interessats en participació del projecte, Stand de Barnamil (fulletons, piza solar, tallers d'hort ecològic)

Presentació i Coneixement de les diferents entitats

Presencia en els moments importants de la vida social del barri, El Coll Barri Verd

Primavera Verda
Maig

Festes Joves
Juny

Festes Majors
Setembre

Nou Espai Turull
Desembre

Col·laboració en la millora de la comunicació i sensibilització per la recollida dels residus i el reciclatge. Durant el dia 12 de juny.

- Senyalització dels contenidors, Pancartes del reciclatge i de la vaixella compostable.
- Taller amb nens/es,
- Comunicació per megafonia
- Pancarta a la entrada de la Creueta “Festa Jova del Coll, Cap Residu al Terra de la Creueta”.
- Entrevistes a les entitats organitzadores.
- Reunió amb propostes de millora

Presència en els moments importants de la vida social del barri, El Coll Barri Verd

Primavera Verda
Maig

Festes Joves
Juny

Festes Majors
Setembre

Nou Espai Turull
Desembre

Al Setembre vam organitzar, juntament amb l'AVV del Coll i el Centre Cívic, dintre de les festes majors dels barris del Coll- La Salut – Vallcarca- Penitents, un matí infantil en família per un barri verd, amb conta contes, tallers i animació amb zero emissions de CO2.

Presència en els moments importants de la vida social del barri, El Coll Barri Verd.

Primavera Verda
Maig

Festes Joves
Juny

Festes Majors
Setembre

Nou Espai Turull
Desembre

Dintre de les mateixes festes majors i en col·laboració amb la entitat ZO3 que organitza cada any la **“Nit més curta, festival de curts del Coll”** vam presentar els **“Clips Verds”** sobre diferents **experiències d’horticultura urbana al barri del Coll**, agafant com protagonistes els propis veïns/es del barri.

Presència en els moments importants de la vida social del barri, El Coll Barri Verd

Primavera Verda
Maig

Festes Joves
Juny

Festes Majors
Setembre

Nou Espai Turull
Desembre

EL BARRI VERD DEL COLL.
TREBALL LOCAL PER A LA SOSTENIBILITAT

Cloenda Projecte 2011

Dissabte 3 de desembre

De 12 a 13:30

Centre Cívic El Coll-La Bruguera.
C/ Aldea 15-17, tel. 93 256 28 77

Metro: L5-El Coll-La Teixonera i
L3-Vallcarca. Bus: 28, 87, 92, 129

Per contactar amb Barnamil,
mail: llarsverdes@gmail.com
tel. 669087960

Objectiu: crear un espai de reflexió conjunta amb totes les persones que d'una manera o altre han participat en el projecte i/o tenen interès sobre els aspectes socioambientals al barri. **Per proposar noves idees per avançar en el repte comú del Coll un barri verd.**

12h. Presentació del Projecte. Passe **Vídeo-Documental**.

12:15h. **Com t'agradaria que fos el teu barri Verd del Coll?** Com podem arribar a aconseguir-ho entre tots/es? **Intercanvi d'idees amb els veïns/es i entitats del Coll.**

13h. **Visita al Bosc Turull**, nou centre d'educació ambiental del Coll. **Brindis amb "pica-pica"**.

Cloenda del Projecte El Coll Barri Verd, Treball local per a la Sostenibilitat

EL BARRI VERD DEL COLL. TREBALL LOCAL PER A LA SOSTENIBILITAT

Cloenda Projecte 2011

Dissabte 3 de desembre

De 12 a 13:30

Centre Cívic El Coll-La Bruguera.

C/ Aldea 15-17, tel. 93 256 28 77

Metro: L5-El Coll-La Teixonera i
L3-Vallcarca. Bus: 28, 87, 92, 129

Per contactar amb Barnamil,
mail: llarsverdes@gmail.com

tel. 669087960

12h. Presentació del Projecte. Passe **Vídeo-Documental**.

12:15h. Com t'agradaria que fos el teu barri Verd del Coll? Com podem arribar a aconseguir-ho entre tots/es? **Intercanvi d'idees amb els veïns/es i entitats del Coll.**

13.h. **Visita al Bosc Turull**, nou centre d'educació ambiental del Coll. **Brindis amb "pica-pica"**.

Cloenda del Pojecte El Coll Barri Verd, Treball local per a la Sostenibilitat

El dissabte 3 de desembre ens vam ajuntar uns 15 veïns/es del barri sensibilitzats pels temes sociambientals, per compartir la experiència del projecte de “El Coll Barri verd” portada a terme des de l’associació Barnamil de Març a Desembre i sobretot per **crear un espai de reflexió conjunta per proposar i debatre idees i estratègies per avançar en el repte comú del Coll un Barri Verd.**

Per iniciar un debat sobre com continuar treballant aspectes socioambientals del barri per part dels veïns/es i entitats del barri, **es van presentar les següents idees recopilades durant el projecte:**

PARLEM DE, CÒM VOLEM EN NOSTRE BARRI VERD DEL COLL?

ALGUNES IDEES RECOPILADES DURANT EL PROCÉS

ESPAIS I MOMENTS DE TROBADA AL BARRI:

- **Com ens agradaria que fos el nou espai ambiental del bosc Turull?** Quines activitats es podrien fer? Com es podrien involucrar als veïns/es perquè esdevingués un espai de trobada, gaudi, relació i aprenentatge pràctic entorn a la sostenibilitat?
- **Quines idees, iniciatives i propostes ens agradaria proposar al Cicle de la Primavera Verda,** per exemple, en la Festa de la Primavera Verda? Volem participar-hi?
- **Què podríem fer per ambientalitzar les nostres festes** i que ens puguem divertir respectant el nostre barri i el medi ambient? **Podríem incloure activitats de sensibilització ambiental dintre de les festes;** quines idees tenim?

PARLEM DE, CÒM VOLEM EN NOSTRE BARRI VERD DEL COLL?

ALGUNES IDEES RECOPILADES DURANT EL PROCÉS

AIGUA:

- **Coneixes el valor de l'aigua al nostre barri, a nivell, històric, cultural, natural, vivencial..etc?** Projecte de recuperació de La Font Rubia. Les fonts i els manantials del barri del Coll.

BIODIVERSITAT:

- **Com potenciar la biodiversitat del nostre barri? I conèixer i gaudir dels nostres espais verds?** Arbres emblemàtics del barri, apadrinament. Apadrinament de rieres.

ENERGIA

- **Quanta energia consumim, d'on prové i com podem fomentar la promoció d'energies renovables i l'estalvi energètic?** Saps que al Centre Cívic del Coll s'estan instal·lant plaques fotovoltaïques? Coneixes el projecte Som Energia?

PARLEM DE, CÒM VOLEM EN NOSTRE BARRI VERD DEL COLL?

ALGUNES IDEES RECOPILADES DURANT EL PROCÉS

HORTS

- T'agradaria poder conrear les teves pròpies hortalisses i aprendre-ho de forma col·lectiva al barri? **Cultivar de forma ecològica al balcó, terrassa o espai abandonat del barri comporta una experiència molt positiva i té molts beneficis ambientals.** Podríem crear un compostador comunitari?

ALIMENTACIÓ I NETEJA ECOLÒGICA

- Coneixes alternatives de consum ecològic, a granel, local, fresc al teu barri?** Cooperativa Tremantinaires, Mercat de pagès 1 cop al mes o varis cops al any...T'agradaria fer el teu propi pa? **Receptes de neteja ecològica?**

PARLEM DE, CÒM VOLEM EN NOSTRE BARRI VERD DEL COLL?

ALGUNES IDEES RECOPILADES DURANT EL PROCÉS

REDUIR EL CONSUM/RESIDUS

- **Abans de consumir, per què no intercanviem o reparam?** T'interessaria participar en mercats d'intercanvi al barri, presencials, per internet? De roba, llibres, mobles...? Podríem intercanviar temps i habilitats - coneixements?

FINANÇAMENT ÈTIC I VERD

- **Com crear petit comerç al barri i projectes d'economia social i verd?** Origen de Coop57 al barri, Cooperativa Tremantinaires

TALLER PARTICIPATIU, PARLEM DE CÒM VOLEM EL NOSTRE BARRI VERD DEL COLL?

QUINES IDEES, PROPOSTES US AGRADARIEN PORTAR A TERME AL BARRI PERQUÈ FOS UN BARRI MÉS RESPECTUOS AMB EL ENTORN I LES PERSONES?

TREBALLEM PER GRUPS.....

QUÈ? (quines idees ens agradaria portar a terme?)	AM QUI? (grans, petits, escoles, entitats, comerços, equipaments....)	COM?

Com va anar la jornada de cloenda del Pojecte El Coll Barri Verd, Treball local per a la Sostenibilitat

Primer de tot vam treballar en grups de 4 persones sobre el Què, (Quines idees i propostes voldríem portar a terme al nostre barri per avançar en el repte comú d'un Barri Verd i Sostenible), **Com?** (eines, activitats, organització, metodologia..) i **Amb Qui** (petits, grans, entitats, centres públics...); **a continuació ho vam posar en comú i vam debatre entre tots/es les idees i aportacions de cada grup.**

A continuació es descriuen les principals idees queu van sortir per part dels veïns i veïnes que van assistir:

PARLEM DE, CÒM VOLEM EN NOSTRE BARRI VERD DEL COLL?

EIXOS DE TREBALL	COM? Idees més rellevants apartades pels assistents:
Promoció de les energies renovables:	Sostres Solars , instal·lació de plaques fotovoltaïques a edificis públics a partir d'inversions col·lectives dels veïns/es del barri
Consum i prevenció de Residus:	Mercats d'intercanvi d'objectes (roba, mobles...) i Banc del temps al Barri , 4 a l'any. Fent-los coincidir amb els esdeveniments importants del barri i el canvi d'estacions (Primavera Verda, Festes, etc). Fer intercanvi i banc del temps a parit d'internet. Potenciar el intercanvi als centres específics del barri, als CAPS (material ortopèdic i altres), Entitats Joves (joguines, videojocs, llibres, cds...), Centre Cívic, Escoles (joguines, llibres de text i llibres de lectura)
Horts urbans ecològics	Potenciar espais d'aprenentatge d'horticultura urbana i ecològica de forma comunitària. Horts urbans intergeneracionals, pròxims als veïns/es del barri i amb dinamització d'activitats. Hort de l'espai Turull
Estalvi d'aigua	A partir del coneixement del valor de l'aigua al nostre barri i promovent mesures d'estalvi i consum responsable
Facilitats pel reciclatge	Premiar e incentivar el reciclatge i l'ús del punt verd , facilitats alhora de reciclar (gratuïtat a les bosses) Implementar sistema d'envasos retornables
Festes sostenibles	Incorporar criteris sostenibles sobre tot per la prevenció de residus. Decoració amb materials reutilitzables durant les festes del barri.

Continuarà...

Gracies a tots i a totes per fer possible el procés El Coll Barri Verd, esperem que la llavor sembrada continuï creixent amb la mateixa il·lusió que us heu implicat fins ara en el vostre barri i en molts altres indrets de Catalunya i arreu.

Equip Associació Barnamil, Julia Mérida i Lucia Demajo.

Barri Verd del Coll

Projecte portat a terme per l'associació Barnamil:

Julia Mérida Conde i Lucia Demajo (projecte el Coll Barri Verd)
i Isabel Mullins i Helen Clos en el projecte de Clips Verds.

[http://: barnamil.net](http://barnamil.net)
llarsverdes@gmail.com

Finançat per:

Amb la col·laboració de:

I la participació de les entitats i veïns/es del barri del Coll.

